

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 4 дүгээр цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/213/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2022 он

Хөвсгөл аймаг дахь Аудитын газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ

Утас: 99900662 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn

Аудитор: Г.Эрдэнэчимэг

Утас: 99016320, Цахим хаяг: erdeneega@audit.gov.mn

Ньюбаланс Аудит ХХК-ийн захирал Б.Лхагвадорж

Утас: 99101901 Цахим хаяг : newbalance.lhagvaa@gmail.com

Чанарын хяналтын менежер: Д.Гэрэлчулуун

Утас:99509636. Цахим хаяг:d.gerlee98@gmail.com

Аудиторын туслах: Д.Балжинням

Утас: 86267997 Цахим хаяг: d.baljii73@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.Аудитын санал дүгнэлт.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	10
3. Аудитын тайлан.....	111
3.1 Ерөнхий зүйл.....	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	12
3.4 Материаллаг байдал	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	15
3.8 Аудитын гол асуудал	15
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	15
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	16
4. Аудитын илрүүлэлт	16
4.1 Залруулсан алдаа	16
4.2 Төлбөрийн акт	17
4.3 Албан шаардлага	17
4.4 Зөвлөмж.....	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

АДБОУС Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

ТӨБЗГ Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

ЗГ
САН

**ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2022.02.25 № 01/202
танай _____ -ны № _____ -т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН МӨРӨН СУМЫН
ДӨРӨВДҮГЭЭР ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Р.ДОЛГОРЖАВ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын Дөрөвдүгээр цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын Дөрөвдүгээр цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	107,484,938.58	119,895,315.58
33	АВЛАГА	4,340,070.34	2,707,592.34
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,640,070.34	2,707,592.34
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	1,700,000.00	00.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	103,144,868.24	117,187,723.24
351	Түүхий эд материал	3,840,000.00	3,270,910.00
35130	Эм боох материал	3,840,000.00	3,270,910.00
354	Хангамжийн материал	99,304,868.24	113,916,813.24
35410	Бичиг хэргийн материал	5,693,350.00	4,565,050.00
35420	Аж ахуйн материал	65,739,348.14	85,022,408.14
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,220,000.00	1,760,000.00
35450	Барилгын засварын материал	00.00	215,000.00
35460	Хүнсний материал	3,631,020.07	2,983,205.07
35470	Бусад хангамжийн материал	19,021,150.03	19,371,150.03
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	661,128,232.09	665,182,543.38
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	661,128,232.09	665,182,543.38
392	Биет хөрөнгө	529,948,232.09	534,002,543.38
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	506,474,068.00	506,474,068.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-35,103,192.00	-52,654,788.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	78,370,611.85	71,334,885.08
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-51,442,198.67	-23,255,551.55
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	10,627,133.00	10,526,418.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-9,113,930.21	-4,817,946.95
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	38,633,710.17	38,633,710.17
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,839,790.05	-14,580,071.37
39217	Ном	2,341,820.00	2,341,820.00
393	Биет бус хөрөнгө	131,180,000.00	131,180,000.00
39301	Програм хангамж	825,000.00	825,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-825,000.00	-825,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	131,180,000.00	131,180,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	768,613,170.67	785,077,858.96
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	4,572,491.34	00.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	4,572,491.34	00.00
413	Өглөг	4,572,491.34	00.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	3,151,991.34	00.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	1,420,500.00	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	764,040,679.33	785,077,858.96
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	764,040,679.33	785,077,858.96
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	304,312,592.50	304,312,592.50

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

51101	Өмч: - төрийн	304,312,592.50	304,312,592.50
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-33,932,417.73	-12,766,852.10
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-33,932,417.73	-33,804,031.73
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	21,037,179.63
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	493,660,504.56	493,532,118.56
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	768,613,170.67	785,077,858.96

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	635,098,547.00	630,101,041.08
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	572,436,247.00	569,968,741.08
120	Нийтлэг татварын бус орлого	9,787,347.00	30,669,741.08
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	9,787,347.00	30,669,741.08
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	9,787,347.00	30,669,741.08
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	562,648,900.00	539,299,000.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	562,648,900.00	539,299,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	62,662,300.00	60,132,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,910,000.00	1,983,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,700,000.00	1,261,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	210,000.00	722,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	60,752,300.00	58,148,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	60,752,300.00	58,148,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	612,486,558.49	606,997,761.45
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	612,486,558.49	606,997,761.45
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	574,426,313.11	594,470,610.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	403,536,390.00	417,463,355.66
210101	Үндсэн цалин	339,801,829.00	359,316,955.66
210102	Нэмэгдэл	47,038,032.00	49,470,063.00
210104	Урамшуулал	16,696,529.00	8,676,337.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,426,540.00	53,423,801.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,290,049.00	36,763,496.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,034,124.00	4,165,077.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,227,298.00	3,332,060.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	806,823.00	833,015.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,068,246.00	8,330,153.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	53,870,946.62	51,431,749.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,660,721.62	2,959,822.74
210302	Түлш, халаалт	48,311,735.00	43,991,272.60

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210303	Цэвэр, бохир ус	1,898,490.00	4,480,654.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,798,629.00	6,310,460.00
210401	Бичиг хэрэг	129,500.00	115,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	00.00	350,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	944,129.00	1,550,900.00
210404	Ном, хэвлэл	64,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,352,000.00	200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,309,000.00	4,093,960.00
2105	Нормативт зардал	26,185,253.00	21,515,615.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	00.00	2,248,170.00
210502	Хоол, хүнс	26,185,253.00	16,239,745.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	3,027,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,420,500.00	6,360,000.00
210604	Урсгал засвар	1,420,500.00	6,360,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	675,200.00	1,740,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	275,200.00	1,020,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00	720,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,512,854.49	36,224,729.79
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	385,000.00	413,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,119,600.00	6,451,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	29,008,254.49	29,359,729.79
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	38,060,245.38	12,527,150.66
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	300,000.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	300,000.00	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	5,610,333.38	11,448,620.66
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,610,333.38	11,448,620.66
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	32,149,912.00	1,078,530.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,149,912.00	1,078,530.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>22,611,988.51</u>	<u>23,103,279.63</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	2,066,100.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	00.00	2,066,100.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	-2,066,100.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>22,611,988.51</u>	<u>21,037,179.63</u>

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	304,312,592.50	493,660,504.56	-33,932,417.73	764,040,679.33
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	304,312,592.50	493,660,504.56	-33,932,417.73	764,040,679.33
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	128,386.00	128,386.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	304,312,592.50	493,660,504.56	-33,804,031.73	764,169,065.33
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-128,386.00	00.00	-128,386.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	21,037,179.63	21,037,179.63
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	304,312,592.50	493,532,118.56	-12,766,852.10	785,077,858.96

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	625,311,200.00	601,131,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	562,648,900.00	539,299,000.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	562,648,900.00	539,299,000.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	562,648,900.00	539,299,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	62,662,300.00	61,832,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,910,000.00	3,683,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,700,000.00	1,261,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	210,000.00	2,422,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	60,752,300.00	58,148,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	60,752,300.00	58,148,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	618,336,500.00	590,131,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	618,336,500.00	590,131,300.00

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	578,876,254.62	577,604,149.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	401,285,600.00	417,655,070.00
210101	Үндсэн цалин	337,551,039.00	258,472,869.00
210102	Нэмэгдэл	47,038,032.00	128,726,652.00
210104	Урамшуулал	16,696,529.00	30,455,549.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	54,120,600.00	56,451,600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,802,008.00	39,725,200.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,329,648.00	4,181,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,463,718.00	3,345,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	865,930.00	836,300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,659,296.00	8,363,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	55,141,966.62	47,421,749.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,660,721.62	2,959,822.74
210302	Түлш, халаалт	49,582,755.00	40,634,748.60
210303	Цэвэр, бохир ус	1,898,490.00	3,827,178.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,137,509.00	6,392,600.00
210401	Бичиг хэрэг	612,900.00	452,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	548,980.00	350,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	944,129.00	1,550,900.00
210404	Ном, хэвлэл	100,000.00	100,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,360,000.00	661,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,571,500.00	3,277,900.00
2105	Нормативт зардал	34,820,079.00	30,561,030.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,717,000.00	392,400.00
210502	Хоол, хүнс	29,445,979.00	15,094,930.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,657,100.00	15,073,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,755,000.00	9,427,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,755,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	00.00	9,427,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	467,200.00	5,089,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	67,200.00	4,369,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00	720,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,148,300.00	4,605,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	300,000.00	910,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,848,300.00	3,694,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	39,460,245.38	12,527,150.66
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	7,310,333.38	11,448,620.66
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,310,333.38	11,448,620.66
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	32,149,912.00	1,078,530.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,149,912.00	1,078,530.00

3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>6,974,700.00</u>	<u>11,000,000.00</u>
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	6,974,700.00	11,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,974,700.00	11,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,974,700.00	11,000,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,974,700.00	11,000,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-6,974,700.00</u>	<u>-11,000,000.00</u>
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	597,447,500.00	584,920,349.34	12,527,150.66	97.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	597,447,500.00	584,920,349.34	12,527,150.66	97.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	597,447,500.00	584,920,349.34	12,527,150.66	97.90
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	418,159,500.00	417,655,070.00	504,430.00	99.88
210101	Үндсэн цалин	256,498,600.00	258,472,869.00	-1,974,269.00	100.77
210102	Нэмэгдэл	136,053,500.00	128,726,652.00	7,326,848.00	94.61
210104	Урамшуулал	25,607,400.00	30,455,549.00	-4,848,149.00	118.93
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50,421,200.00	47,421,749.34	2,999,450.66	94.05
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,450,000.00	2,959,822.74	2,490,177.26	54.31
210302	Түлш, халаалт	40,171,200.00	40,634,748.60	-463,548.60	101.15
210303	Цэвэр, бохир ус	4,800,000.00	3,827,178.00	972,822.00	79.73

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,969,800.00	4,905,800.00	64,000.00	98.71
210404	Ном, хэвлэл	164,000.00	100,000.00	64,000.00	60.98
2105	Нормативт зардал	39,010,200.00	30,561,030.00	8,449,170.00	78.34
210502	Хоол, хүнс	23,544,100.00	15,094,930.00	8,449,170.00	64.11
2107	Томилолт, зочны зардал	230,900.00	00.00	230,900.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	230,900.00	00.00	230,900.00	00.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4387500.00	4108300.00	279,200.00	93.64
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	692,800.00	413,600.00	279,200.00	59.70
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	597,447,500.00	584,920,349.34	12,527,150.66	97.90
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	58,148,500.00	55,149,049.34	2,999,450.66	94.84
132001	Орон нутгийн төсвөөс	58,148,500.00	55,149,049.34	2,999,450.66	94.84
14	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР	539,299,000.00	529,771,300.00	9,527,700.00	98.23

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		3,683,800.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		3,683,800.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		3,683,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		1,486,800.00
210401	Бичиг хэрэг		175,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун		50,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		461,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		800,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		1,700,000.00
210604	Урсгал засвар		1,700,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	497,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		497,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	3,683,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		3,683,800.00

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		1,261,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		2,422,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэг 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээд Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэгтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжгүй болно.

Аудитыг Ньюбаланс аудит ХХК-ийн ахлах аудитор Б.Лхагвадорж, аудиторын туслах Д.Балжинням нар гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын чанарын менежер Д.Гэрэлчулуун, Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Г.Ичинхорлоо, аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ, дарга, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэг 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Ньюбаланс аудит ХХК-д 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 09 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэг нь хүүхдийн хөгжлийг дэмжих, суралцахад тулгарч буй бэрхшээлийг арилгах амжилттай суралцахад бүх талын хамтын ажиллагаа оролцоог хангаж, хичээл сургалтын үйл ажиллагааг үр дүнтэй зохион байгуулах зорилго дэвшүүлэн ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитороос шууд тусалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэг 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн тайлан нийт зардлын 612.5 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 12.2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 9.2 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэг 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 128,7 сая төгрөгөөр буюу 4,9 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Авлага	4.3	2.7	-1.6
БАРАА МАТЕРИАЛ	103.1	117.2	14.1
Биет хөрөнгө	530.0	534.0	4.0
Биет бус хөрөнгө	131.2	131.2	0.0
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	768.6	785.1	16.5
Хуримтлагдсан үр дүн	-33.9	-12.8	21.1
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	768.6	785.1	16.5

/сая. төгрөг/

Оны эхний авлага нь цалингаас суутгасан ХАОАТ-ыг илүү шилжүүлсэнээс 2.6 сая төгрөг, нэмэлт дансанд урсгал засвар хийхэд зарцуулах 1.7 сая төгрөгийн орлого 2020 ондоо гүйлгээ хийгдээгүйгээс авлагаар тусгасан байна. Урсгал засварт зарцуулах 1.7 сая төгрөгийн авлаг дансанд орж зарцуулагдсан бөгөөд илүү шилжүүлсэн ХАОАТ-ыг тооцоог барагдуулаагүй байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 117.2 сая төгрөг болж 14.1 сая төгрөгөөр өссөн төсвийн хөрөнгөөр 62.8 сая төгрөг, Боловсрол шинжлэх ухааны яамны хөрөнгө оруулалтаар 4.2 сая төгрөгийн бараа материалын орлого авч 52.9 сая төгрөгийг зарцуулсан нь нөлөөлсөн байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2,539.2 сая төгрөг болж 151,8 сая төгрөгөөр өссөн. Боловсрол шинжлэх ухааны яамны хөрөнгө оруулалтаар 32,0 сая төгрөгийн ноотбуук, ширээ сандал, цахилгаан гал тогоо, 3,9 сая төгрөгийн сурах бичиг, багш хөгжил төвд 17,7 сая тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил авсан. Төсвийн хөрөнгөөр 93,0 сая төгрөгийн хөрөнгө авсан. Үндсэн хөрөнгөөс эвдэрч хэмхэрсэн чанарын шаардлага хангахгүй эд хөрөнгийг аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2021 оны 109 дүгээр тогтоол, Галт сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 22 дугаар тогтоол, 2021 оны 35 дугаар тогтоолуудаар нийтдээ 26,0 сая төгрөгийн хөрөнгийн акталж аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 111 тогтоолоор 108 нэр төрлийн 500 ш хөрөнгийн үнийг шинэчлэн тогтоож 111.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайланд хөрөнгийн ашиглах жил болон үнийг шинэчлэн тогтоосонтой холбоотойгоор дахин үнэлгээтэй хөрөнгө хасагдсанаар 0,6 сая төгрөгөөр нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтөөр хуримтлагдсан үр дүнд өөрчлөлт орсон байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэг 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 613.1 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 613.1 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн нь батлагдаж ирсэн байна.

Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн хуралдаанаар төсвийн орлогыг 613.1 сая төгрөгөөр зарлагыг 613.1 сая төгрөгөөр баталсан бөгөөд төсвийн жилийн явцад 1 удаа тодотгол, 2 удаа зохицуулалт хийсэн байна.

Төсвийн зохицуулалт болон тодотголыг хүснэгтээр:

д/д	Зардал, орлогын зүйл анги	Оны эхэнд батлагдсан төсөв	Төсөвт хийсэн тодотгол, зохицуулалт			Жилийн эцсийн тайлангаар төсвийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө	Тайлбар
			АЗД-ын 2021.05.28-ны А/281 төсвийн зохицуулалт	АЗД-ын 2021.12.07-ны А/608 төсвийн зохицуулалт	АИТХ-ын 2021.08.20-ны 01 тоот тогтоолоор тодотгол		
1	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээр	557.0				539.3	Аймгийн ИТХ-ын 2020.12.03-ны өдрийн 05 тоот тогтоол
2	Орон нутгийн төсвөөс	56.1				58.1	
	Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр.	613.1	-	-		597.4	

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

3	Цалин, хөлс нийт	418.20				418.2	
4	Үүнээс: Үндсэн цалин	256.50				256.5	
5	Нэмэгдэл урамшуулал	136.00				136.0	
6	Үр дүнгийн урамшуулал	25.60				25.6	
7	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	56.40				56.5	
8	Байр ашиглахтай холбоотой тогтмол зардал	56.20				50.4	
9	Хангамж бараа материалын зардал	4.77				5.0	
	Эд хогшил, урсгал засвар					18.7	
10	Нормативт зардал	71.30	4.2	18.5	(23.1)	39.0	А/281 тоот зохицуулалтаар Хоолноос 4,2 сая төгрөг хасч хог хаягдалд 0,2 сая төг, эм 0,3 сая төг, нормын хувцсанд 3,7 сая төг, А/608 тоот зохицуулалтаар Хоолноос 18,5 сая төг хасч багж техник хэрэгсэлд 11,0 сая төг, нормын хувцас 9,5 сая төг, АИТХ-ын тодотголоор 23,1 сая төгрөг хоолноос хассан.
11	Томилолт, зочны зардал	0.23				0.2	
12	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	1.70				5.1	
13	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4.30				4.4	
	ДҮН	613.10	4.20	18.50	(23.10)	597.45	

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэг нь гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 539.3 сая төгрөг, орон нутгийн 58.1 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 584.9 сая төгрөгийг зарцуулж 12.5 сая төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 584.9 сая төгрөг буюу 97.9 хувьтай байгаа нь цалингийн зардлыг 0.5 сая төгрөгөөр, байр ашиглалттай холбоотой зардлаас 3.0 сая төгрөгөөр, нормативт зардал 8.4 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 0.6 сая нийт 12.5 сая төгрөг хэмнэсэн нь Монгол улсын ЗГ-ын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын дагуу төсвийн хөрөнгийг хэмнэлттэй зарцуулсан байна.

71801 буюу Сургуулийн өмнөх боловсрол хөтөлбөрийн хүрээнд 4 зориулалт арга хэмжээнд зарцуулсан гүйцэтгэлийг хүснэгтээр үзүүлбэл :

Зориулалт, арга хэмжээний код	Арга хэмжээний нэр	Төсөв	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Тайлбар
81834	Боловсролын стандарт сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	308.47	307.39	1.08	төвлөрүүлсэн
81835	Сургалтын хэвийн үйл ажиллагааг хангах	215.02	215.02		
80109	ТШЗ ийн байгууллагуудын тогтмол зардал	50.42	47.43	3	төвлөрүүлсэн
81807	хүүхдийн хоол	23.54	15.09	8.45	төвлөрүүлсэн
Дүн		597.45	584.93	12.53	

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэг тайлант онд дээд шатны төсвийн захирагчаас 1.3 сая төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны орлогын хүрээнд 2.4 сая төгрөгийн орлого төвлөрч зарцуулагдсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тус цэцэрлэг нь санхүүгийн тайлангийн толилуулга, тодруулгад онцлох асуудлын талаар мэдээлэл тусгаагүй байна.

Тайлант онд Ковид-19 цар тахлын улмаас цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа тасралтгүй байх зарчим алдагдсан байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайлангийн аудитын явцад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудал үүсээгүй.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Төсвийн шууд захирагч нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус заасан мэдээллийг Засгийн газрын 2016 оны 1 дүгээр сарын 11-ний өдрийн

“Журам шинэчлэн батлах тухай” 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журам”-д зааснаар, хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай. Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудас болох www.shilendans.gov.mn -д ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгасан.

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 4 дүгээр цэцэрлэг нь 2020 оны аудитийн зөвлөмжөөр шилэн дансны мэдээллийг бүрэн гүйцэд оруулах зөвлөмж авсанаар биелэлтийг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 65 мэдээлэлээс хугацаандаа оруулсан 63 мэдээлэл хугацаанд нь оруулж, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл байгаа бөгөөд шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулаагүй мэдээлэл байхгүй байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

- Монгол Улсын Засгийн газрын “Үдийн хоолны норматив тогтоох тухай” 2021 оны 8 дугаар сарын 11-ний өдрийн 237 дугаар тогтоолын 1-д “Ерөнхий боловсролын сургуулийн 1-5 дугаар ангийн нэг хүүхдэд ногдох үдийн хоолны зардлын нормативыг 2021 оны 9 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс 1500 (нэг мянга таван зуун) төгрөгөөр тогтоосугай.” гэж, 2-д “...6-9 дүгээр ангийн нэг хүүхдэд ногдох үдийн хоолны зардлын нормативыг 2022 оны 9 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс 1800 (нэг мянга найман зуун) төгрөг байхаар тогтоож...” гэж тус тус заасныг мөрдөн ажилласан байна. Мөн Засгийн газрын “Хоолны зардлын норматив тогтоох тухай” 2019 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн 450 дугаар тогтоолын 2-т “Ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байранд амьдрах нэг хүүхдийн хоногийн хоолны зардлыг 3475 (Гурван мянга дөрвөн зуун далан таван) төгрөгөөр тогтоосугай.” гэж заасныг дагаж мөрдөж байна.
- Тайлант хугацаанд “Нийгмийн даатгалын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль”-ийн 1 дүгээр зүйл, “Нийгмийн даатгалын тухай хууль”-ийн 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт ажил олгогчийн хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ болох "12.7" хувьд өөрчлөлт орж, "11.7" хувь, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ болох "12.5" хувьд өөрчлөлт орж, "11.5" хувь болж өөрчлөгдсөн.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 3 зөвлөмж өгсөн нь бүрэн хэрэгжиж, акт, албан шаардлага байхгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Мөрөн сумын 4 дүгээр цэцэрлэг нь дараагийн аудитаар анхаарал татах асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Мөрөн сумын хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар 2 зөвлөмж, 1 залруулсан алдаа, төлбөрийн акт болон албан шаардлага байхгүй.

4.1 Залруулсан алдаа

Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх танилцуулгад хөтөлбөр арга хэмжээнд зарцуулсан төсөв, хүрсэн үр дүнгийн далаар танилцуулгыг бэлтгэж тайланд дутуу ирүүлсэнийг залруулж иж бүрэн болгосон.

4.2 Төлбөрийн акт

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэгт төлбөрийн акт байхгүй болно.

4.3 Албан шаардлага

Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэгт төлбөрийн акт байхгүй болно.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Авлагын бүртгэлд сорил хийхэд 2020 оны жилийн эцсийн авлагыг барагдуулаагүй.
холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

- 1.1. Цалингаас суутгасан ХАОАТ-ын илүү шилжүүлсэн 2020 оны жилийн эцсийн авлагыг тайлант онд барагдуулаагүй байна. Эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

2022 оны эхний улиралд багтаан тус авлагыг барагдуулах

2. Мөнгөн хөрөнгийн бүртгэлийн журнал болон э-баримтаас түүвэрлэн авч тулгалт хийхэд зөрүү үүссэн. **холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт:

- 2.1. Баримтыг түүвэрчлэн тулгахад харилцагч байгууллагын нэхэмжлэх, зарлага, орлогын падаан байгаа боловч э-баримтгүй байгаа нь иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж:

Э-баримтын бүрдэлтэй гүйлгээг хийж, зөрчлийг дахин давтахгүй.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 8 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	Мөрөн сумын Хүүхдийн 4 дүгээр цэцэрлэг	3	16.4	1.0	0.0					2	16.4

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРААС
ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР:

АХЛАХ АУДИТОР

НЬЮБАЛАНС АУДИТ ХХК-ИАС
ХЯНАСАН:

ЧАНАРЫН МЕНЕЖЕР

БОЛОВСРУУЛСАН:
АУДИТОРЫН ТУСЛАХ

А.ЭРДЭНЭБААТАР
Огноо:

Э.БАТ-ЭРДЭНЭ
Огноо:

Г.ЭРДЭНЭЧИМЭГ
Огноо:

Д.ГЭРЭЛЧУЛУУН
Огноо:

Д.БАЛЖИННЯМ
Огноо: